

ŠLI AŽ ZA HRANICE...

U příležitosti
Mimořádného
misijního měsíce

2019

SBORNÍK ZEMŘELÝCH
ČESKÝCH SALESIÁNŮ
**MILIONÁŘŮ, EMIGRANTŮ
A SALESIÁNEK MILIONÁŘEK**

ŠLI AŽ ZA HRANICE...

**SBORNÍK ZEMŘELÝCH ČESKÝCH
SALESIÁNŮ, MIŠIONÁŘŮ, EMIGRANTŮ
A SALESIÁNEK MIŠIONÁŘEK**

U příležitosti Mimořádného misijního měsíce 2019

Vydala SADBA
Praha, květen 2019

« OBSAH »

ZEMŘELÍ ČEŠTÍ SALESIÁNI MISIONÁŘI

6

Viktor ALBRECHT	7
Ignác JANOVSÝ	8
Jeroným PRECLÍK	9
Josef ŠIŠKA	10
Kamil PUCHOLT	11
Miroslav VAŠINA	12
Jan BUREŠ	13
Václav DOLEŽAL st.	14
Miloslav HRONEK	15
Vladimír ONDRÁŠEK	16
František DANĚK	17
Josef SEMELA	18
Vincenc JANDA	19
Josef SCHNEIDER	20
Josef ŠAFAŘÍK	21
Václav FRÝDECKÝ	22
Jaroslav SOUKUP	23
Anežka HOLÍBKOVÁ	24
Cyril MAREK	25
Josef KALA	26
Jaroslav POLÁČEK	27
František ŠUTA	28
Alois VYORAL	29
Vojtěch TRNČÁK	30
Bohumil STEJSKAL	31
Františka JANÁKOVÁ	32
Jan MED	33
Eduard KOWALA	34

ZEMŘELÍ ČEŠTÍ

SALESIÁNI EMIGRANTI

35

Karel KRČMÁŘ	36
Alois ZMRZLÍK	37
Vítězslav TAŤÁK	38
Ladislav DITTRICH	39
Jan HOMOLA	40
Josef ŠIMČÍK	41
Alois FRYDRYCH	43
Vojtěch HRUBÝ	44
Oldřich PŘEROVSKÝ	45
Blažej MÜLLER	46

PŘÍLOHY

47

Drobné zmínky	
o dalších misionářích	47
Zemřelí misionáři	
podle zemí	50
Mapa – kde působili	
salesiánští misionáři	51
Mapa – kde působili	
salesiánští emigranti	52
Zemřelí misionáři	
a emigranti podle abecedy	53

« PŘEDMLUVA »

Je mi dána veškerá moc na nebi a na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28, 18–20)

Po zmrtvýchvstání Ježíš učedníkům slavnostně oznamuje své vítězství nad mocnostmi zla a nad smrtí. Představuje se jim jako obnovitel stvoření. Otec mu dal vládu, která náleží pouze Bohu. Apoštolské poslání je důsledkem a viditelným projevem Ježíšovy vlády. Vysílá své učedníky a mění je na apoštoly.

Misie vychází z „přicházení Boha“ ke každému člověku. Bůh si v Kristu hledá cestu do lidských srdcí. Misionář na tuto cestu vstupuje, aby přinesl radostnou zvěst. Odchod misionáře na misie je způsoben Božím příchodem. Apoštolská činnost vyžaduje poslušnost vůli Boží a vanutí Ducha. Ze zeměpisné stránky misie nemá hranice. Hlásání Krista je nabídnuto všem národům až na konec země. Ale kam až má dojít vnitřní cesta vyslaného učedníka? Odpověď je stejná: až k darování sebe sama bez omezení, bez hranic. Až do situací, kde jsou opuštěny všechny lidské jistoty a jediná jistota je společenství s Pánem a poslušnost jeho vůli.

Pán říká každému z nás „Jděte!“, a žádá po nás, abychom dělali kroky odevzdanosti vlastního srdce. To je podmínkou, abychom přinesli evangelium tam, kde mu Duch Svatý připravil místo v lidských srdcích.

Misionáři jsou pro nás příkladem a výzvou. Viditelné cesty a země misijního působení jsou doprovázeny vnitřními cestami víry, důvěry a odevzdanosti Pánu. Nic není přitažlivějšího a jasnějšího, než člověk, který bytostným způsobem reprezentuje Pána. Ježíšova přítomnost prosvítá z jasu jeho tváře, z hloubky jeho pohledu, z pokory jeho vystupování, z pravdivosti jeho skutků. Pravý misionář je povolán být ikonou Vzkříšeného.

P. Petr Vaculík, SDB
provinciál

« ÚVOD »

Říjen 2019 byl římským biskupem Františkem vyhlášen jako „**mimořádný misijní měsíc**“. Toto drobné dílo chce k tomuto misijnímu výročí přispět představením zemřelých českých salesiánů misionářů a emigrantů a salesiánek misionářek a souhrnně si v krátkosti připomenout jejich život a dílo. Českých misionářů, misionářek a emigrantů, kteří se již vrátili zpět ke svému Pánu, je dnes kolem čtyřiceti. O některých z nich byly vydány samostatně celé knihy, o jiných toho víme skutečně jen velmi málo.

Možná se nabízí otázka, zda je rozumné spojovat dohromady spolubratry, kteří se velkoryse nabídli, odjeli a **pracovali v zahraničních misích**, s těmi, kteří v době komunistického útlaku z různých důvodů a motivů **emigrovali „na Západ“**. Jsem přesvědčený, že ano. Mnozí z nich byli totiž srdcem také opravdovými misionáři a jako misionáři pracovali, ačkoli často „pouze“ mezi českými krajany. V každém případě i oni opustili svou vlast, rodinu, společenství, aby podle svých sil a možností sloužili v zahraničí druhým.

Základem pro vytvoření této brožury byly údaje od dnes již zemřelého spolubratra Milana Franka (+2012). Ty byly doplněny osobními svědectvími fryštáckého chovance a současníka mnohých misionářů pana Miroslava Michálka a vzpomínkami od současného nejstaršího žijícího českého salesiána Jana Vývody. V případě misionářů koadjutorů jsme získali cenný materiál od Vladimíra Kopřiva z jeho knihy *Malé stádce* (Portál, 2015). Velký dík patří také Pavle Jungmannové a spolubratrům Petru Zelinkovi a Pavlu Liškutinovi za jejich trpělivou práci při procházení složek v různých archivech a kontaktování zahraničních provincií.

*P. Pavel Ženíšek, SDB
delegát pro misijní animaci*

ZEMŘELÍ ČEŠTÍ SALESIÁNI MISIONÁŘI

POZNÁMKA: Zemřelí misionáři a emigranti jsou seřazeni
podle data úmrtí. Údaje jsou aktuální k 1. 5. 2019.

VIKTOR ALBRECHT

KLERIK | MISIONÁŘ V BRAZÍLI

Narozen: 18. 2. 1904, Humpolec
První sliby: 12. 9. 1927, Villa Moglia (Itálie)
† *Zemřel:* 16. 1. 1934, Jaboatão (Brazílie)

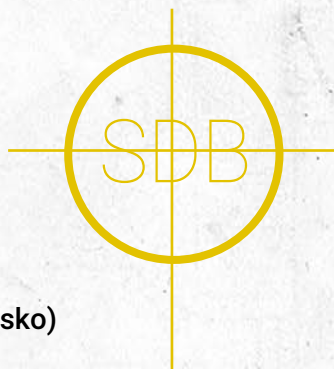
Viktor se po vyjití ze školy začal učit obuvníkem. Patrně se z ně-
kterého dopisu dozvěděl, že P. Metoděj Klement posílá chlapce
do Itálie s výhledem stát se knězem, salesiánem. Přihlásil se a byl
v první výpravě českých chlapců, která v prosinci roku 1924 odjela
do Itálie. Byl zaměstnaný jako průvodce na velké misijní výstavě uspo-
řádané v Římě k padesátému výročí odchodu prvních salesiánů na mi-
sie do Latinské Ameriky. Misijní nadšení, které se chlapců zmocnilo
a které spolu s ostatními v Turíně prožívali, probudilo ve Viktorovi mi-
sijní povolání. První sliby složil v roce 1927.

V roce 1928 odešel do **Brazílie**, kde pokračoval ve studiu, aby získal
základní formaci v místě svého budoucího působení a asimiloval se
do nového prostředí. V Jaboatão měl na starosti prádelnu, chodil na-
kupovat, pomáhal všude, kde bylo třeba. Byl velmi obětavý a svědomi-
tý. Těžké podmínky brazilského podnebí mu však nesvědčily. V lednu
v roce 1934 onemocněl a 16. ledna zemřel. Svým misijním nadšením
i obětí mladého života podpořil i on české salesiánské dílo, třebaže se
na jeho budování přímo nepodílel.

IGNÁC JANOVSKÝ

KLERIK | MISIONÁŘ NA KUBĚ

Narozen: 19. 5. 1915, Hulín
První sliby: 31. 7. 1934, Sv. Beňadik (Slovensko)
† Zemřel: 30. 8. 1942, Piossasco (Itálie)

Ignác přišel do Fryštáku v roce 1928. Po noviciátě se přihlásil na misie a podle tehdejšího zvyku prožil další formaci už v misijní zemi: byl poslán na **Kubu**. Pro drsné podnebí tam onemocněl plicní chorobou. Tehdy to byla skoro nevyléčitelná nemoc, protože ještě nebyla antibiotika. Po dvou letech se musel vrátit do Itálie, kde žil v plicním sanatoriu ještě šest let.

Zemřel na zápal plic ve věku 27 let. V nemoci neúnavně šířil nadšení pro misie, za které obětoval své utrpení i život. Odpočívá v salesiánském hrobě v Piossasco, asi 20 km jihozápadně od Turína.

SV. BEŇADIK – bývalý benediktinský klášter, kde salesiáni působili od roku 1927 s přestávkami až do roku 1999.

JERONÝM PRECLÍK

KNĚZ | MISIONÁŘ V ARGENTINĚ

Narozen: 16. 9. 1872, Jahodov
První sliby: 1. 11. 1907, Foglizzo (Itálie)
Vysvěcen: 5. 8. 1914, Ivrea (Itálie)
☩ Zemřel: 9. 7. 1945, Fortín Mercedes (Argentina)

Jeroným pocházel z Jahodova v okrese Rychnov nad Kněžnou. Noviciát i studentát absolvoval ve Foglizzu v Itálii, pak odjel do misií. Nevíme o něm nic bližšího, pouze to, že byl již knězem misionářem, když se začalo v roce 1924 zakládat české salesiánské dílo v italské Perose Argentině.

Zemřel v **Argentině** v 72 letech.

FOGLIZZO
Salesiánský
institut.

JOSEF ŠIŠKA

KNĚZ | MISIONÁŘ V EGYPTĚ A BRAZÍLII

Narozen: 8. 1. 1886, Lublaň (Slovinsko)
První sliby: roku 1911, Radna (Slovinsko)
Vysvěcen: 8. 4. 1922, Alexandrie (Egypt)
☩ Zemřel: 11. 12. 1969, Salvador (Brazílie)

Josef se narodil v Lublani, ale jeho otec byl původem Čech. Od mládí toužil stát se knězem, ale teprve po vojenské službě v roce 1909 mohl vstoupit do slovinského salesiánského ústavu na Rakovniku v Lublani. Teologii studoval v Itálii a přihlásil se na misie. Roku 1922 byl poslán do **Egypta**.

Když začínalo v Perose české salesiánské dílo, přijel v září 1925 na přání představených do Perosy. Začal se učit česky a byl zpovědníkem chlapců. V roce 1927 se s chlapci přestěhoval do Fryštáku, kde byl katechetou, školním rádcem a zpovědníkem.

Roku 1933 se vrátil na misie do **Brazílie**, kde zemřel v roce 1969. Vynikal velkou pozorností k potřebám druhých a řeholní poslušností.

*Salesiánský dům
v LUBLANI na
Rakovníku.*

KAMIL PUCHOLT

KNĚZ | MISIONÁŘ V BRAZÍLII

Narozen: 7. 3. 1899, Teplice v Čechách
První sliby: 15. 8. 1922, Ens Dorf (Německo)
Vysvěcen: 19. 10. 1930, Olomouc
☩ Zemřel: 4. 2. 1971, Recife (Brazílie)

Kamil se narodil v severních Čechách, byl německé národnosti a stal se salesiánem rakouské provincie. Přišel do Fryštáku na výpomoc v roce 1930. Byl katechetou ve Fryštáku, učil němčinu a hudbu a sám se učil česky. Když se roku 1934 otevřel v Ústí nad Labem dům pro německé chlapce, P. Kamil tam přešel jako katecheta.

Po dvou letech neúspěchů se dům zrušil a Kamil odjel na misie do **Brazílie**, kde pracoval mezi německými vystěhovalci. Vynikal velkou trpělivostí a pozitivním přístupem.

Zemřel v Brazílii v 71 letech.

*Salesiánský kostel
v brazilském
RECIFE.*

MIROSLAV VAŠINA

KNĚZ | MISIONÁŘ V ITÁLII

Narozen: 12. 10. 1929, Bánov
První sliby: 16. 8. 1947, Hodoňovice u Frýdku
Vysvěcen: tajně 1960–1966, biskupem Trochťou v Praze
☒ Zemřel: 21. 11. 1971, u Domodossoly (Itálie)

Mirek vždycky snil o misiích. Když se v 60. letech poněkud uvolnila politická situace a režim začal pouštět své občany za hranice alespoň na společné zájezdy, které se daly hlídat, otec Mirek se přihlásil na zájezd do Polska. Součástí zájezdu byla projížďka lodí ke švédským břehům. Mirek vyskočil z lodě a doplavával do Švédska. Hrozilo mu, že ho švédské úřady vydají zpět do Československa. Zachránila ho okolnost, že v té době byl salesián P. Josef Kubín na návštěvě v NSR u svého příbuzného salesiána P. Wilibalda Pietsche. Otec Mirek se ho dovolával a podařilo se mu dostat se do Německa a odtud do Itálie, kde v Turíně dokončil svá teologická studia.

Přál si jet do Indie, ale v té době Indie už nechtěla zahraniční misionáře přijímat, protože měli dost svých vlastních kněží i salesiánů. Mirka poslali do Padriciana v **Itálii**, kde pracoval v pastoraaci přistěhovalců. Později přešel do Terstu. Věnoval se pastoraaci českých dětí ve farnosti sv. Anny. Ale horlivě se uplatňoval, kde bylo potřeba. Jezdil svou „pětistovkou“ Fiatem, kam ho poslali. Na silnici u Domodossoly blízko Navarry se Fiat stal jeho hrobem. Vezl kněze P. Nicolu Crestaniho a jednu sociální pracovníci. Auto dostalo na zledovatělé silnici smyk a vletělo pod protijedoucí autobus. Všichni cestující ve Fiatu zahynuli. P. Miroslav měl 42 let, odpočívá na hřbitově v italském Terstu.

JAN BUREŠ

KNĚZ | MISIONÁŘ V ARGENTINĚ

Narozen: 1904, Libecina u Vysokého Mýta
První sliby: 1930
Vysvěcen: 15. 8. 1945, Buenos Aires (Argentina)
☒ Zemřel: 29. 2. 1972, Argentina

Jan se vyučil krejčím, ale toužil stát se knězem a sloužit Bohu. Nejříve začal studovat latinu a italštinu v Turíně. V roce 1927 vstoupil do chlapeckého ústavu ve Fryštáku. V roce 1931 odjel do Turína a 11. října dostal v chrámu na Valdoku misionářský kříž. Za deset dní již nastoupili v Janově na italskou loď a spolu s 15 misionáři odplul směrem k Jižní Americe do vzdálené Patagonie. Na moři zažili velkou bouři a postihla je mořská nemoc. Z Buenos Aires odjeli po dvou dnech dále na jih do Fortín Mercedes na řece Colorado nedaleko města Pedro Luro.

V roce 1933 zemřel Janův tatínek a maminka o rok později. Jan nesl jejich úmrtí těžce, byl daleko od domova a nemohl se zúčastnit jejich pohřbu. Po studiu filosofie začal vyučovat na škole v Trelew a absolvoval tříletou praxi. Po ní nastoupil v roce 1938 na studia bohosloví. Studia pro něj byla obtížná, byl o 10 let starší než ostatní studenti a často nemocný, protože těžko snášel tamní podnebí. V roce 1940 musel pro velké žaludeční potíže studia na tři roky přerušit, bohosloví však v roce 1945 dokončil a byl vysvěcen na kněze. Jako kaplan se dostal na faru v severní **Argentině**. Byla to velká farnost, 250 km z jedné strany na druhou. Objížděl osm kostelů, některé byly od sebe vzdálené 50 km. Sám si řídil auto a sám si vařil. Byl velice horlivým knězem, nechal zde postavit tři kostelíky, čtvrtý již nedostavěl. V roce 1971 od salesiánů odešel.

VÁCLAV DOLEŽAL SJ.

KNĚZ | MISIONÁŘ V SALVADORU

Narozen: 23. 7. 1907, Ostrov
První sliby: 18. 9. 1927, Villa Moglia (Itálie)
Vysvěcen: 20. 2. 1937, Santa Tecla (Salvador)
☒ Zemřel: 13. 11. 1973, San Salvador (Salvador)

Václav se narodil v Ostrově v královehradecké diecézi. V roce 1924 přišel s prvními skupinami českých chlapců do italské Perosy Argentiny.

Po noviciátě a studiu filozofie v Itálii odjel roku 1930 do **Salvadoru** jako misionář. Pro svůj hluboký vnitřní život a nadšeného salesiánského ducha se ve formačních domech postupně stal zpovědníkem, magistrem noviců, inspektoriálním sekretářem, profesorem bohoslovců a ředitelem teologického studentátu. Vynikal laskavostí, skromností, ochotou ke službě a hlubokou zbožností.

Zemřel ve věku 66 let a je pohřben v San Salvadoru.

VILLA MOGLIA

*Bývalý slavný salesiánský
misijní noviciát v původním
barokním záměčku ze 17. st.
dopadl neslavně.*

MILOSLAV HRONEK

KNĚZ | MISIONÁŘ V ARGENTINĚ A ITÁLII

Narozen: 11. 2. 1919, Třešť na Moravě
První sliby: 16. 8. 1940, Ostrava
Vysvěcen: 27. 11. 1971, La Plata (Argentina)
✚ Zemřel: 12. 7. 1977, San Martino di Casies (Itálie)

V roce 1940 složil Miroslav v Ostravě své řeholní sliby jako koadjutor. Byl pověřován důvěrnými funkcemi pro svou odvahu, obezřetnost a fyzickou sílu. Uplatnil se jako zásobovač, mechanik, šofér, elektrikář, instalatér i učitel náboženství.

Při internaci řeholníků v roce 1950 emigroval z Prahy na Západ. Odjel do **Argentiny**, kde provázel dva salesiánské biskupy po pampách. V roce 1962 provázel biskupa Pereze na Druhý vatikánský koncil do Říma, kde se rozhodl pro studium bohosloví. Byl vysvěcen v roce 1971, když už mu bylo 52 let. Po čtyřech letech jej představení zavolali do **Itálie** za ředitele v San Martino in Casies, kde se obětavě věnoval dětem českých exulantů. Byl plný mimořádného optimismu.

Zemřel vyčerpán životními útrapami po krátké nemoci ve věku 58 let. Je pohřben na alpském hřbitově v San Martino.

Řemeslná
dílna, 1942.

VLADIMÍR ONDRÁŠEK

KNĚZ | MISIONÁŘ V INDII A AUSTRÁLII

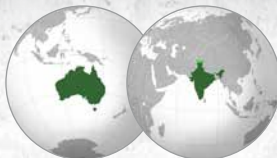

Narozen: 30. 12. 1918, Újezdec u Přerova
První sliby: 31. 7. 1936, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 29. 6. 1946, Praha
☩ Zemřel: 16. 7. 1977, Lewisham (Austrálie)

Jako mladý kněz odjel P. Vladimír v roce 1948 z republiky na misie do **Indie**. Byl posledním, kdo z naší provincie odcházel na misie před uzavřením hranic a omezením činnosti salesiánů. V Indii působil do roku 1972.

Kvůli problémům s vízy však musel z Indie odejít a byl přeložen do Sydney v **Austrálii**, kde se věnoval přistěhovalým Čechům. Navštěvoval české rodiny a snažil se pomoci potřebným bez ohledu na náboženskou nebo politickou příslušnost. Na jeho bohoslužby chodili i nevěřící. Byl vždy usměvavý, se srdcem na dlani, obětavý, pohostinný; získával důvěru spíše svou osobností, než svými slovy.

Zemřel náhle na mozkovou příhodu ve věku 58 let. Odpočívá na hřbitově v Sydney.

*První salesiáni
v Austrálii.*

FRANTIŠEK DANĚK

KNĚZ | MISIONÁŘ V PERU

Narozen: 7. 10. 1908, Velehrad
První sliby: 29. 1. 1929, Arequipa (Peru)
Vysvěcen: 15. 8. 1937, Peru
☩ Zemřel: 7. 6. 1980, Magdalena del Mar (Peru)

V roce 1925 odjel František ve svých 17 letech do Perosy Argentiny s druhou výpravou českých chlapců.

Po dvou letech s Josefem Semelou a Josefem Šafaříkem přihlásil na misie. Společně odjeli 1. října 1927 do Turína a odtud přes moře do **Peru** (*Životopisné paměti, I., str. 224*). Byl výborným ředitelem oratoře a vedl vydavatelskou činnost. Byl dochvilný, přesný a přívětivý. Navzdory svému chatrnému zdraví nikdy neustával v práci.

Zemřel na infarkt po oslavě svátku Srdce Ježíšova, jehož byl velkým ctitelem.

Kostel v MAGDALENA
DEL MAR V Peru.

JOSEF SEMELA

KNĚZ | MISIONÁŘ V PERU

Narozen: 25. 9. 1902, Luhačovice
První sliby: 29. 1. 1929, Arequipa (Peru)
Vysvěcen: 15. 8. 1937, Peru
☩ Zemřel: 18. 2. 1981, Senohraby

Josef patřil mezi nejstarší české salesiánské misionáře. Do Itálie odjel s první výpravou českých hochů v roce 1924. Tam se při misionářské výstavě o prázdninách roku 1926 nadchl pro misie, přihlásil se a za rok v říjnu odjel s Františkem Daňkem a Josefem Šafaříkem do **Peru** v Jižní Americe. Tam začali v lednu 1928 noviciát a o rok později složili první sliby. O dalších Josefových osudech moc nevíme, ani to, kde v Peru působil.

Pro zdravotní potíže v tamním drsném podnebí se po válce v roce 1945 vrátil do Československa. Až do internace byl zpovědníkem v Ořechově. Po propuštění z internace v Oseku pracoval manuálně v Luhačovicích. Přestože mu komunistické úřady nechtěly dát souhlas k výpomoci v duchovní správě, tajně a misionářsky obětavě vpomáhal kněžím v okolí, kde bylo potřeba.

Pro zhoršující se nemoci, které trpělivě snášel, se uchýlil do charitního domova pro staré kněze v Senohrabech u Prahy. Zemřel ve věku 79 let a je pohřben v rodných Luhačovicích.

VINCENC JANDA

KOAJUTOR | MISIONÁŘ V EKVÁDORU

Narozen: 25. 3. 1908, Trojanovice u Frenštátu pod Radhoštěm
První sliby: 10. 8. 1929, Radna (Slovinsko)
☒ Zemřel: 8. 4. 1982, Data de Posorja (Ekvádor)

Vincenc byl už v 11 letech sirotkem, na gymnázium v Hlučíně propadl z řečtiny a nestal se tak redemptoristou. O salesiánech se dozvěděl z tisku a přihlásil se do třetí výpravy chlapců, kteří odjeli v září 1926 do italské Perosity Argentiny. Byl mezi těmi, kteří přijeli jako první salesiánská skupina na Moravu 28. 9. 1927. Noviciát absolvoval v jugoslávské Radně (1928–1929), kde zůstal ještě rok po prvních slibech. Poté přešel jako kuchař do čerstvě otevřeného noviciátu ve Sv. Beňadiku.

Přihlásil se na misie a ve 23 letech odjel do Cuency v **Ekvádoru**, kam dorazil 19. 11. 1931. Pracoval v ústředním misijním domě, byl budovalkem misijních domů, kaplí a kostelů. Vybudoval dřevěný kostelík v Méndez-Cuchanza zasvěcený sv. Václavu, pro který získal jeho ostatky od kardinála Berana. Působil často mezi polodivokými Kivary, ale náročné cesty pralesem podlomily jeho zdraví. Proto jej představení přeložili do méně náročných komunit (Costa, Guayaquil, Manta). V Guayaquilu vyučoval šest předmětů na salesiánském gymnáziu. Do své původní vlasti se dostal poprvé až v roce 1966. Vincenc byl zručný, dobrý organizátor, neúnavný, obětavý a skromný člověk.

Utopil se při koupání v moři ve věku 74 let po 51 letech života v misiích. V kapli na Radhošti je umístěna jeho pamětní deska.

JOSEF SCHNEIDER

KNĚŽ | MISIONÁŘ V BRAZÍLII

Narozen: 11. 4. 1902, asi Heřmanice
u Jablonného v Podještědí
První sliby: v roce 1923, Lavrinhas (Brazílie)
Vysvěcen: 8. 6. 1933, Turín (Itálie)
† Zemřel: 25. 1. 1984, Santa Isabel (Brazílie)

Josef byl jedním z prvních salesiánů misionářů z naší vlasti. Narodil se ještě za Rakousko-Uherska zřejmě v Heřmanicích u Jablonného v Podještědí nebo u Horní Police nedaleko České Lípy. V České Lípě vystudoval zemědělskou školu. V roce 1920 vstoupil do salesiánského aspirantátu v rakouském Fulpmes.

Noviciát strávil v letech 1922–23 již na misiích v **Brazílii**, věčné sliby tam složil v Jaboatão roku 1924. Teologii studoval v Turíně na Crocettě a kněžské svěcení mu roku 1933 udělil turínský arcibiskup kardinál Maurilio Fossati. Celý další život prožil v Brazílii, kde založil a postupně vedl čtyři misijní stanice. Nejvýznamnější byla stanice São Gabriel ve státě Rio Negro. Otec Josef byl vynikajícím znalcem indiánských jazyků, do kterých překládal misijní literaturu. Jako zemědělský odborník bojoval proti škůdcům rostlin. Byl také dobrým kartografem.

Zemřel ve věku 81 let v misijní stanici v městě Santa Isabel, kde se stal čestným občanem.

JOSEF ŠAFAŘÍK

KNĚZ | MISIONÁŘ V PERU

Narozen: 24. 2. 1906, Hostivice u Prahy
První sliby: 22. 1. 1928, Arequipa (Peru)
Vysvěcen: roku 1936, Puno (Peru)
☩ Zemřel: 9. 7. 1987, Piura (Peru)

Po maturitě v roce 1925 odjel Josef přes odpor svých sourozenců (rodiče v té době už nežili) do italské Perosy Argentiny a v roce 1927 na misie do Peru společně s Josefem Semelou a Františkem Daňkem. V **Peru** založil několik salesiánských domů, řemeslnické dílny a apoštoľoval i mezi českými emigranty. Patřil mezi čtyři nejvýznamnější osoby ve státě Peru, byl zakladatelem školského systému v zemi.

Zemřel v městě Piura ve věku 81 let, při pohřbu se s ním přišli rozloučit zástupci vlády.

*Katedrála
v AREQUIPĚ,
ve druhém
největším
městě Peru.*

VÁCLAV FRÝDECKÝ

KNĚZ | MISIONÁŘ V KOLUMBII

Narozen: 13. 8. 1922, Brušperk
První sliby: 16. 8. 1939, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 20. 2. 1949, Řím (Itálie)
☩ Zemřel: 12. 8. 1989, Bogota (Kolumbie)

Za války byl nasazen na práci v Německu. Po jejím skončení byl v roce 1946 poslán na bohosloví do Říma. Vypráví se příhoda, že když dojel do Říma na Sacro Cuore a chtěl, aby ho tam spolubratři ubytovali, byl odmítnut. Poprosil, aby si mohl aspoň zahrát v kostele na varhany, což mu bylo umožněno. Když italští salesiáni slyšeli, jak krásně hraje, hned ho ubytovali a chtěli si ho tam nechat. Václav ukončil římská studia doktorátem a následně vyučoval salesiánské bohoslovce v Messině na Sicílii.

Ve svých 32 letech odjel na misie do **Kolumbie**. Tam vyučoval teologii a pracoval mezi chudými. Vynikal skromností, zbožností, všestrannou činností a obětavostí. V Bogotě založil a řídil nemocnici pro chudé a zároveň vedl farnost s 35 tisíci věřícími.

Zemřel uprostřed tohoto apoštolátu ve věku 67 let. Odpočívá mezi zemřelými spolubratry v Bogotě.

Kostel Panny Marie Karmelské v kolumbijské BOGOTĚ. Stojí v salesiánském komplexu, jehož součástí je také škola.

JAROSLAV SOUKUP

KNĚZ | MISIONÁŘ V PERU

Narozen: 10. 3. 1902, Příbram
První sliby: 22. 1. 1928, Arequipa (Peru)
Vysvěcen: 6. 6. 1935, Puno (Peru)
☩ Zemřel: 14. 11. 1989, Lima (Peru)

V českém aspirantátu v italské Perose Argentině byl Jaroslav v roce 1926. Následující rok se hlásil na misie a odjel do **Peru**. Měl zálibu v botanice a pracoval se na odborníka světového jména. Byl autorem několika knih o botanice v Peru, mnohé jím objevené rostliny dostaly jeho jméno. Obdržel řadu mezinárodních vyznamenání a několik doktorátů „*honoris causa*“.

Zemřel v Limě v 87 letech. Na jeho pohřbu byli také zástupci vlády a univerzit.

LIMA, Peru.

ANEŽKA HOLÍBKOVÁ

SESTRA FMA | MISIONÁŘKA V BRAZÍLIÍ

Narozena: 29. 3. 1908, Soběchleby u Brna

První sliby: 6. 8. 1929, Casanova (Itálie)

† Zemřela: 26. 2. 1990, Lorena (Brazílie)

Do Kongregace salesiánek vstoupila velmi mladá. Jak se dozvěděla o salesiánské rodině, není jasné. Ve svých 18 letech opustila svou vlast, Československo a odjela do Itálie na formaci. Do Turína přijela 10. 6. 1926 spolu se dvěma dívkami ze Slovenska. Ve svých 27 letech přijela do **Brazílie**, kterou si velmi zamilovala. Stala se její druhou vlastí, a proto v roce 1968 požádala o brazilskou státní příslušnost. Byla výbornou a laskavou učitelkou, po mnoho let zastávala službu představené v komunitě sester a byla dokonce jmenována inspektorkou (tzn. provinční představenou) v Portugalsku a v Brazílii.

S velkým optimismem a vírou dokázala překonávat všechny těžkosti, které život přinášel. Příkladem byl den, kdy obdržela dopis, psaný v mateřském jazyce, kterému rozuměla jen ona sama. Jelikož byla velká slavnost ve škole a v komunitě, oznámila až následující den obsah dopisu – byla v něm zpráva, že zemřela její maminka.

Po životě plném lásky pro druhé si ji Pán k sobě zavolal v Brazílii v jejích nedožitých 82 letech.

CYRIL MAREK

KNĚZ | MISIONÁŘ V PERU

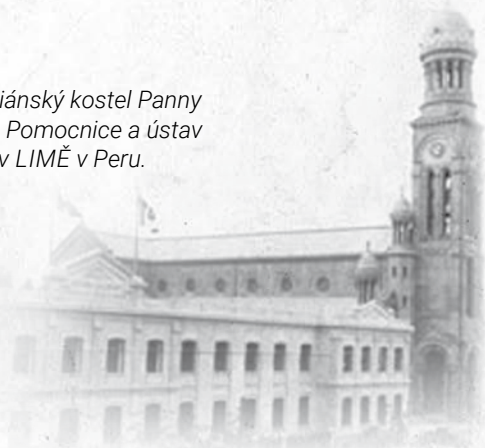
Narozen: 31. 8. 1913, Dolní Bojanovice
První sliby: 1936, Sv. Beňadik (Slovensko)
† Zemřel: 28. 2. 1992, Linc (Rakousko)

Cyril pobýval v aspirantátu ve Fryštáku v letech 1928–1933, v letech 1935–36 pak v noviciátě v Beňadiku. Byl v ročníku s P. Divošem a P. Stanislavem Dvořákem. Asistenci vykonával v ostravské oratoři, v letech 1937–38 byl na Slovensku.

Později přešel do německé inspektorie a odtud na misie do **Peru**. Tam prožil 17 let. Ve stáří se vrátil mezi spolubratry do Německa.

Zemřel a byl pohřben v Linci ve věku 79 let.

*Salesiánský kostel Panny
Marie Pomocnice a ústav
v LIMĚ v Peru.*

JOSEF KALA

KOAJUTOR | MISIONÁŘ V ČÍNĚ

Narozen: 7. 2. 1917, Kulířov na Vysočině
První sliby: 16. 8. 1939, Sv. Beňadik (Slovensko)
† Zemřel: 26. 9. 1992, Moravec

V devatenácti letech přišel Josef k salesiánům do Moravské Ostravy a požádal o vstup do noviciátu. Cítil v sobě chuť odejít na misie, a tak po noviciátě na konci roku 1939 zažádal o misie mezi malomocnými. Byl ale poslán do **Číny**, do Šanghaje, kde se staral o zásobování kuchyně. Začaly jeho zdravotní potíže (bolesti žaludku, úplavice, bolesti srdce, opuchání nohou), problémy se spolubratry a těžce si zvykal na čínskou mentalitu. V roce 1947 se ze zdravotních důvodů vrátil do vlasti, do Ostravy. Rok nato byl poslán do Oseku u Duchcova, odkud byl s ostatními spolubratry v roce 1950 internován.

Odešel od salesiánů, dodělal si dálkově maturitu a 26. 5. 1960 se oženil s učitelkou paní Boženou Píchovou, která dělala tajnou spojkou mezi salesiány v internaci a těmi, kteří se pohybovali na svobodě. Sama však byla po odhalení odsouzena a strávila ve vězení 8 let. Po její smrti v roce 1985 začal Josef stále častěji chodit mezi salesiány, zúčastňoval se pravidelně měsíčního ústraní a toužil vrátit se do kongregace. Po delší době (1991) toto povolení od hlavního představeného dona Egidia Viganò získal a obnovil své řeholní sliby.

Zemřel ve věku 75 let a je pochován na hřbitově v Moravci u Velkého Meziříčí, kde prožil poslední měsíce svého života v domově pro staré a nemocné kněze a řeholníky.

JAROSLAV POLÁČEK

KNĚZ | MISIONÁŘ V ITÁLII A V RUSKU

Narozen: 1. 3. 1928, Nenkovice u Kyjova
První sliby: 16. 8. 1949, Hodoňovice u Frýdku
Vysvěcen: tajně 13. 10. 1964 biskupem Trochtem v Praze
☩ Zemřel: 27. 7. 1994, Olomouc

V roce 1967 se Jaroslavovi podařilo vycestovat se zájezdem za hranice, kde už zůstal. Doplňoval si studia v Itálii v Bollengu a v Turíně na Crocettě. Pak také v Římě, kde studoval na Papežském orientálním ústavě a v roce 1974 dosáhl doktorátu z východních církevních věd. Jeho sen – misie na Východě – byl však prozatím neuskutečnitelný. Pracoval mezi mládeží ve středisku Velehrad v San Martino di Casies v Jižním Tyrolsku v **Itálii**. Objevily se zdravotní potíže, onemocněl cirhózou jater. Vrátil se do Říma do generálního domu na Pisaně. V roce 1985 složil ve Vatikánu zkoušky z archivistiky a pracoval v salesiánském centrálním archivu. „Sametová revoluce“ roku 1989 mu umožnila návrat do vlasti, kde viditelně pookřál. Stal se odborným asistentem, vedl seminář východní teologie a přednášel na teologické fakultě Palackého univerzity v Olomouci.

V roce 1992 se mu konečně splnil dávný sen a mohl odjet do Moskvy. Nabídl své služby Koleji katolické teologie a v roce 1993 tam začal přednášet církevní dějiny. V posledních dvou letech života se opět zhoršil jeho zdravotní stav. Musel se vrátit z Moskvy do vlasti a podrobit se operaci. Vrátil se z nemocnice domů, ale projevílo se vnitřní krvácení a jeho nemocí i prací vyčerpaný organismus mu podlehl.

Zemřel 27. července, v den památky sv. Gorazda a druhů, žáků sv. Cyrila a Metoděje.

FRANTIŠEK ŠUTA

**KOAJUTOR | MISIONÁŘ V JUGOSLÁVII,
ITÁLII A USA**

Narozen: 17. 5. 1909, Francova Lhota
První sliby: 22. 9. 1929, Cumiana (Itálie)
† Zemřel: 11. 3. 1996, Stony Point (USA)

V roce 1925 odjel František na pozvání Štěpána Trochty s výpravou českých hochů do Itálie, nejdříve do Perosy a potom do Foglizza, kde se připravoval na koadjutorské povolání. Po třech letech vstoupil do noviciátu v Cumianě, odkud se vrátil do Foglizza a vyučoval technické kreslení. Po kratším pobytu v San Benignu byl poslán do Lublaně v tehdejší **Království Jugoslávie**, kde strávil čtyři roky (1931–1935) a složil věčné sliby.

V roce 1935 byl jmenován odborným učitelem technického kreslení a dějin umění na Salesiánském Institutu Pia XI. v Římě v **Itálii**.

Roku 1953 odjel jako dobrovolník do salesiánského domu v Paterson v **USA**. Založil obor technického kreslení na tamní „Don Bosco Tech“. Jako učitel působil 56 let a do důchodu odešel roku 1986 ve věku 77 let. V Pattersonu zůstal až do června 1995. Byl učitelem a mistrem, který dost vyžadoval, protože neměl rád průměrnou práci. Byl dochvilný jako hodinky a velmi příkladný v dodržování řeholních povinností. Mluvil dobře pět jazyků. Ke konci života ho začaly zlobit ledviny a byl přeložen do komunity v Blue Gate a nakonec do domova pro staré salesiány ve Stony Point ve státě New Jersey.

Dožil se 86 let a odpočívá v salesiánském hrobě v Paterson v USA.

ALOIS VYORAL

KNĚZ | MISIONÁŘ V MEXIKU A USA

Narozen: 21. 4. 1920, Komárov u Napajedel
První sliby: 21. 8. 1941, Ořechov
Vysvěcen: 2. 7. 1950, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 27. 1. 1998, New Rochelle (USA)

Do Fryštáku přišel v roce 1937. Roku 1946 odjel do Turína na bohosloví a po kněžském svěcení na misie do **Mexika**. Měl postupně různé funkce, většinou dělal ekonoma a faráře. Posledních 20 let pracoval mezi českými a slovenskými krajany. Udržoval korespondenci s českými salesiány a živě sledoval rozvíjející se dílo u nás po skončení totality. V 90. letech působil jako farář v New Yorku.

Zemřel ve **Spojených státech** ve věku 78 let.

*Salesiánská škola v NEW
ROCHELLE v USA.*

VOJTĚCH TRNČÁK

KNĚZ | MISIONÁŘ V CHILE

Narozen: 27. 3. 1915, Polešovice u Uherského Hradiště
První sliby: 31. 7. 1934, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 26. 11. 1944, Santiago de Chile (Chile)
☩ Zemřel: 26. 1. 1999, Santiago de Chile (Chile)

Do Fryštáku nastoupil Vojtěch v roce 1928. Po noviciátě ve slovenském Sv. Beňadiku podal žádost na misie, která byla přijata, a on odjel do **Chile**, kam dorazil na konci roku 1934. Podle zvyku uvádět ve svém jménu i rodné příjmení matky ho v Chile nazývali Adalberto Trncak Brhlova.

Studoval a vykonával asistenci v Santiagu – Macul a v La Cisterna. Věčné sliby složil 29. 7. 1940. Mnoho let působil jako prefekt – tehdy to byla služba ekonoma a zástupce ředitele – ale také vyučoval, především matematiku, dále pak fyziku, chemii a náboženství. Krátce působil v komunitách ve Valdivia (1945), Valparaíso (1947–1950) a Talca (1964–1967). Většinu salesiánského života však prožil v komunitách v Santiagu.

Ve stáří, až do své smrti, byl zpovědníkem ve svatyni Panny Marie Pomocnice v Santiagu (La Gratitud Nacional). V posledních letech se modlíval čtyři hodiny denně, nejraději růženec. Podle jeho chilských spolubratří byl otec Vojtěch řeholníkem pevného a pokorného charakteru, neúnavně pracovitý a metodický, sympatické a poklidné povahy. Zemřel ve věku 84 let.

BOHUMIL STEJSKAL

KOAJDATOR | MISIONÁŘ V ARGENTINĚ

Narozen: 11. 8. 1911, Lipník nad Bečvou
První sliby: roku 1931, Villa Moglia (Itálie)
† Zemřel: 27. 11. 1999, Bahía Blanca (Argentina)

Bohumil přijel v únoru 1927 do italské Perosy Argentiny a po odjezdu českých aspirantů na Moravu nastoupil do Foglizza jako aspirant koadjutor. Jeho ideálem byly misie.

Po věčných slibech a doplnění své odborné specializace odjel v roce 1938 do Patagonie v **Argentině**. Stal se vedoucím strojírenského učiliště v Comodoro Rivadavia. Za 10 let se díky jemu a dalším spolubratřím podařilo dostat učiliště na úroveň průmyslové školy. Tam vyprojektovali a vyrobili první soustruh v Patagonii vysoce ceněný státními úřady. Roku 1949 byl Bohumil pro své schopnosti přeložen do Tucumán jako vedoucí nově postaveného technického oddělení na argentinské Salesiánské univerzitě práce. Novost prostředí, špatná organizace práce i vztahy byly příčinou, že se přepracoval a požádal o návrat do své inspekcie v Bahía Blanca. Naprosto vyčerpan prožíval duševní krizi a roku 1955 žádal o zproštění slibů. Přitom ale dále pracoval pro salesiánské dílo. Po překonané krizi požádal roku 1959 o znovupřijetí do salesiánské kongregace. Bylo mu vyhověno a 10. 1. 1963 znovu složil sliby.

V druhé etapě salesiánského života pracoval v distribuci Salesiánského Věstníku (přes 100.000 výtisků měsíčně) a vyřizoval formality s celními úřady. V roce 1997 nastoupil do inspektoriální nemocnice, kde zemřel. Odpočívá mezi spolubratry na hřbitově v Bahía Blanca.

FRANTIŠKA JANÁKOVÁ

SESTRA FMA | MISIONÁŘKA NA KUBĚ
A V DOMINIKÁNSKÉ REPUBLICE

Narozena: 1. 7. 1917, Osek nad Bečvou
První sliby: 5. 8. 1939, Casanova (Itálie)
† Zemřela: 16. 4. 2007, Santo Domingo (Dominikánská rep.)

V rodině, která byla hluboce věřící, se často objevovaly misionářské časopisy. Ty velmi upoutávaly pozornost malé Františky. Proto v roce 1935 odjela se svolením rodičů a za doprovodu salesiánského inspektora otce Stuchlého do Turína. Tam se připravovala na řeholní sliby a misionářskou práci. V roce 1939 odjela spolu s dalšími pěti sestrami do Střední Ameriky. Ona a ještě jedna sestra byly poslány na ostrov **Kuba**. Tam pracovala jako učitelka a vychovatelka v základní škole, na internátě a v oratoři. Od roku 1944 působila v **Dominikánské republice**.

Velmi těžce prožívala odtržení od kontaktů s vlastní během totalitního komunistického režimu. V roce 1991 navštívila Českou republiku. Setkala se se svým bratrem a jeho rodinou, navštívila i své spolusestry. Ve svém novém domově byla velmi známá a ctěná. Její bývalé žákyně a studentky ji měly rády a často ji navštěvovaly. I přes svůj pokročilý věk pomáhala, kde mohla. V městě Moca, kde žila několik posledních let, dostala dokonce od primátora „Řád města“.

Zemřela ve městě Santo Domingo ve věku nedožitých 90 let.

JAN MED

KNĚZ | MISIONÁŘ V INDII

Narozen: 13. 4. 1916, Jihlava
První sliby: 31. 7. 1934, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 1. 7. 1943, Tirupattur (Indie)
☒ Zemřel: 25. 1. 2011, Imphal (Indie)

Jan Med přišel k salesiánům do Fryštáku ve třinácti letech. V roce 1933 se vydal do noviciátu na Slovensku, kde složil své první řeholní sliby. 11. listopadu 1935 nastoupil v italských Benátkách na loď a vydal se do **Indie**, kde byl roku 1943 vysvěcen na kněze. Založil školu Dona Boska, kolej a slavný aspirantát v Tamil Nadu. Pracoval také na založení teologické univerzity v Bangalore a univerzity Dona Boska v Maram. Mnoha Indy je považován za svatého muže. Jeho sborníku duchovních písní (*All You Hills*) se prodalo přes 100.000 výtisků. Do Čech posílal pravidelně na stroji psané dopisy.

Otec Jan byl za svůj život učitelem, ředitelem, provinciálem, novicmistrem, skladatelem náboženských písní a především člověkem. Přinášel chudým venkovským lidem z horských oblastí vzdělání a evangelium při zachování jejich tradic a kultury. Spolupracoval s katechety a řeholními sestrami, kteří procházeli chudé čtvrti a venkovské oblasti a vyhledávali děti, jež nemohly chodit do školy. Jim pak Jan Med zprostředkovával podporu. Peníze však nedával přímo rodinám ale školám a internátům a skrze tuto osvětovou a vzdělávací činnost šířil evangelium.

Otec Med zemřel v Imphalu (stát Manipur) ve svých 94 letech a odpočívá na salesiánském hřbitově v Dimapuru (stát Nagaland).

EDUARD KOWALA

KOAJUTOR | MISIONÁŘ V HONGKONGU

Narozen: 13. 10. 1926, Vendryně ve Slezsku

První sliby: 8. 9. 1956, Burwash (Anglie)

† Zemřel: 10. 2. 2017, Hongkong

Začátkem dubna 1948 odešel Eduard bez oznámení z domu, rozloučil se jen s maminkou. Chtěl se přidat k řeholníkům, salesiány dosud neznal. Přešel přes hranice do západního Německa a tam byl asi tři měsíce v internačním táboře. Poté odcestoval do Anglie, kde bydlel asi deset let (1948–1958) a přidružil se tamním salesiánům. Nejříve však pracoval v uprchlickém táboře nedaleko Oxfordu a pak manuálně pracoval v augustiniánské škole. V letech 1955–56 absolvoval noviciát v Burwash pod vedením legendárního magistra P. Jamese Simonettiho. Filosofii studoval v Beckfordu, koncem prvního roku však onemocněl a byl poslán do aspirantátu v Shrigley u Manchesteru. Tam mu koncem roku 1958 provinciál nabídl, aby odjel do Hongkongu.

V **Hongkongu** ukončil studia filosofie a poté přednášel dva roky na aberdeenské technické škole angličtinu a evropský dějepis. V St. Louis School působil od roku 1962. V letech 1974–77 odletěl do irského Maynooth, kde studoval teologii. Ovládal angličtinu, němčinu, latinu, kantonskou i mandarínskou čínštinu.

Zemřel v Cannosa Hospital v Hongkongu a je pohřben na hřbitově St. Michael's v Happy Valley.

**ZEMŘELÍ ČEŠTÍ
SALESIÁNI
EMIGRANTI**

KAREL KRČMÁŘ

KNĚZ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 29. 10. 1912, Velká Skrovnice
První sliby: 5. 8. 1933, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 5. 7. 1942, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 11. 9. 1977, Sampierdarena (Itálie)

Karel byl poslán v roce 1938 do **Itálie** do nově zřízeného mezinárodního teologického studentátu v Monteortone poblíž Padovy. Na kněze byl vysvěcen 5. července 1942 v Turíně. To už byla druhá světová válka v plném proudu a nebylo možné ani žádoucí se vracet domů. Představení ponechali otce Karla v Piemontu. Uplatnil se svou dobrou znalostí němčiny a přispěl k záchraně českých partyzánů, kteří k partyzánům zběhli od tzv. protektorátního vládního vojska, umístěného v severní Itálii. Tajně jim nosil jídlo a informace. Za to byl po ukončení války vyznamenán.

Po válce zůstal v Turíně a byl po několik let rektorem baziliky Panny Marie Pomocnice. V milostivém létě roku 1950 přesídlil do Říma ke sv. Tarsiciovi a uplatnil se jako průvodce katakombami sv. Kalista, které salesiáni spravují. V roce 1952 ho povolali do ligursko-toskánské provincie. Byl velkým divadelníkem. Pracoval v různých funkcích a domech v La Spezii, Livornu, Borgo San Lorenzo a v Sampierdareně u Janova. V období „Pražského jara“ a následném uvolnění navštívil roku 1970 svou vlast. Setkal se se spolubratry, kteří si právě ve větším počtu konali exercicie na Hostýně.

Zemřel ve věku 65 let a je pohřben v Janově.

ALOIS ZMRZLÍK

KNĚŽ | EMIGRANT VE ŠVÝCARSKU

Narozen: 16. 9. 1912, Majetín na Olomoucku
První sliby: 6. 8. 1932, Sv. Beňadik (Slovensko)
Vysvěcen: 4. 9. 1940, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 9. 12. 1992, Moravec

Alois přišel do Fryštáku v roce 1929. Roku 1938 odjel do Turína studovat teologii, kde byl vysvěcen 4. září 1940. V té době byla už druhá světová válka a nebylo možné se vrátit domů. Zůstal rok v Turíně a pomáhal na Valdoku v misijní kanceláři. V roce 1942 byl P. Zmrzlík poslán do městečka Maroggia ve **Švýcarsku** v kantonu Ticino na břehu jezera Lugano v italsky mluvící oblasti. Učil němčinu a působil jako kněz. Seznámil se zde s Mons. Fornim, radou nunciatury v Berlíně, který sem jezdil na dovolenou.

Po skončení války se roku 1945 vrátil do Prahy a byl tlumočnickem na nunciatuře až do svého zatčení komunisty v r. 1949. Tvrdé fyzické noční výslechy trvale oslabily jeho psychiku. Byl odsouzen na 8 let za velezradu a špionáž ve prospěch Vatikánu. Po odpykání trestu pracoval jako dělník. Měl trvalé zdravotní potíže jako následky výslechů, léčil se na psychiatrii v Jihlavě a nemohl působit jako kněz v duchovní správě. Každá duševní námaha, i mše svatá, jej velmi vyčerpávala.

V r. 1982 odešel do Charitního domu pro kněze na Moravci, kde zemřel a je pohřben. Dožil se 80 let. Svatý Otec mu za jeho utrpení pro Církev udělil papežský řád „Pro Ecclesia et Pontifice“, jeho převzetí se však otec Alois nedožil, řád mu byl předán až na rakev.

VÍTĚZSLAV TAŤÁK

KNĚZ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 21. 12. 1922, Boršice u Buchlova
První sliby: 16. 8. 1941, Ořechov
Vysvěcen: roku 1951, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 30. 3. 1995, Turín (Itálie)

Spolu s Aloisem Vyoraľem a Václavem Koupilem odjel Vítězslav na podzim roku 1947 do Turína studovat teologii. Tam ho po půl roce zastihla zpráva o „Vítězném únoru“ u nás, který pro něj znamenal nemožnost návratu do vlasti. V roce 1951 byl vysvěcen v Turíně na kněze a pokračoval ve studiu na Crocettě, kde bylo tehdy Papežské salesiánské atheneum (PAS). Dosáhl licenciátu z církevního práva.

Církevní právo také nějaký čas přednášel, ale pak přešel do mateřského domu v **Turíně**, do institutu „Ufficio viaggi“, jehož posláním bylo materiální zásobování misií. V tomto institutu se stal hlavní postavou a pracoval zde, dokud ho nemoc dočasně neupoutala na lůžko. Byl zde až do své smrti. P. Taťák zůstal po celý život věrným Čechem a kde mohl, podporoval české salesiánské dílo i českou církev ve vlasti. Zasloužil se svou intervencí o další studia našich spolubratří, kteří v roce 1952 odešli do Itálie.

LADISLAV DITTRICH

KNĚŽ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 23. 7. 1929, Polička
První sliby: 16. 8. 1947, Hodoňovice
Vysvěcen: 29. 6. 1956, Messina (Itálie)
☩ Zemřel: 11. 10. 1997, Řím (Itálie)

V červnu roku 1952 se Ladislavovi podařilo po výzvě představených dostat se spolu s Janem Homolou a Vojtěchem Hrubým do Rakouska a později do Itálie. Byl poslán studovat teologii do Mesiny. Tam byl 29. 6. 1956 vysvěcen na kněze. Zaslouhou P. Taťáka, který byl v té době v Turíně, začal studovat na PAS filosofii a pedagogiku. Po získání licenciátu vyučoval devět roků ve Foglizzu pedagogiku.

V roce 1968 byl na žádost otce kardinála Berana uvolněn pro práci v českém náboženském středisku v **Římě**. Pracoval jako vedoucí katechetické sekce a pracovníků kroužků mládeže. Společně s P. Homolou byl organizátorem táborů pro českou mládež v exilu. Vypomáhal zejména s přípravou knih vydávaných křesťanskou akademií i s jejich expedicí do vlasti. Pro časopis *Nový život* pracoval od jeho vzniku až do dvou měsíců před svou smrtí. Po smrti prvního ředitele poutního domu Velehrad v Římě se tam sám odstěhoval a stal se pravou rukou nového ředitele P. Vojtěcha Hrubého. Byl celý život neúnavným pracovníkem, na jehož vlídnost vzpomínají mnozí čeští návštěvníci Říma.

V roce 1992 slavil v rodišti po téměř 40 letech svou opožděnou primici. Vrátil se do Říma ke své práci, ale v 68 letech podlehl zákeřné nemoci. Je pohřben v Římě v salesiánském hrobě.

JAN HOMOLA

KNĚŽ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 1. 8 1931, Ostrava
První sliby: 16. 8. 1948, Hodoňovice
Vysvěcen: 29. 6. 1956, Messina (Itálie)
† Zemřel: 16. 8. 2000, Praha

Po maturitě v roce 1952 odešel Jenda na přání představených společně se dvěma dalšími salesiány ilegálně do Itálie. S pomocí Boží se šťastně dostali do Rakouska a po delším pobytu v uprchlickém táboře nedaleko Lince odcestovali do Turína, odkud je představení poslali studovat na Sicílii. Tam Jan vystudoval církevní právo, které ukončil doktorátem. 29. června 1956 byl společně s dalšími českými salesiány Ladislavem Dittrichem a Vojtěchem Hrubým vysvěcen v Mesině biskupem Tonettim na kněze. Od roku 1959 byl zástupcem knihovníka na salesiánské univerzitě v **Římě**.

Po sedmi letech přešel na právní oddělení v ústředí salesiánského díla v Římě a pracoval tam dvanáct let. V roce 1984 se stal sekretářem Českého náboženského střediska Velehrad v Římě, které vydávalo českou náboženskou literaturu a tajně ji zasílalo do naší vlasti. O prázdninách se Jan věnoval mládeži českých exulantů a jezdil s nimi do Norska. Po ukončení totality se téměř po čtyřiceti letech vrátil do vlasti a pracoval na sekretariátě Apoštolské nunciatury v Praze.

JOSEF ŠIMČÍK

KNĚŽ | EMIGRANT VE ŠVÝCARSKU

Narozen: 3. 9. 1927, Blatnička
pod sv. Antonínkem
První sliby: 16. 8. 1947, Hodoňovice
Vysvěcen: tajně, 27. 8. 1963 biskupem Trochťou
† Zemřel: 26. 4. 2002, Männedorf, Švýcarsko

Josef se stal salesiánem v roce 1947 v Hodoňovicích u Bašky. V roce 1950 byl s dalšími spolubratry internován v Oseku u Duchcova. Po internaci a vojně u PTP pracoval na různých místech v Brně, např. v po-lepšovně. V roce 1963 přijal tajně svěcení od biskupa Štěpána Trochty.

V roce 1968 odešel do Vídně. Na podzim roku 1971 jej biskup Jaro-slav Škarvada delegoval do **Švýcarska**, kde 8. října 1971 převzal vede-ní české misie. Nastala dlouhá 31letá práce misionáře. Koordinoval misijní pastora-ci Čechů v zahraničí. Navštěvoval nemocné a věnoval se mládeži, se kterou prožil mnoho letních i zimních táborů. Organi-zoval poutě do Palestiny, Lurd, Fatimy, La Saletty, Turína a jina-m. Dával duchovní cvičení, každý rok organizoval pouť do Einsiedeln, vydával časopis *Hlas misie*, kterým oslovoval celý exil ve Švýcarsku a sháněl české knihy pro Čechy ve Švýcarsku a posílal je tajně i do ČSSR.

Otec Josef byl trpělivý ve snášení své zákeřné nemoci, o které nemlu-vil, ale které nakonec podlehl ve věku 74 let. 18. dubna 2002 byl sti-žen mozkovou mrtvicí, našli ho v kostelní lavici v bezvědomí. Násled-ně byl převezen do nemocnice na intenzivní péči. Zemřel 26. dubna v 7 hodin v nemocnici v Männedorfu nad Curyšským jezerem. Je pohřben ve svém rodišti v Blatničce pod svatým Antonínkem.

JOSEF VALERIÁN

KNĚŽ | EMIGRANT V RAKOUSKU

Narozen: 3. 9. 1927, Zlámánek na Moravě
První sliby: 15. 8. 1944, Ořechov
Vysvěcen: 1. 7. 1956, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 13. 2. 2003, Linec (Rakousko)

Roku 1952 se mu podařilo spolu s několika dalšími spolubratry za dramatických okolností překročit hranice a emigrovat do Rakouska. Odtud odešel ihned do italského Turína, kde zahájil teologické studium. Studium na turínském Crocettě zakončil v roce 1956 licenciátem teologie. Tam byl také 1. července 1956 vysvěcen na kněze. Vrátil se do **Rakouska**, kde působil jako kněz a vychovatel ve Vídni, Štýrském Hradci a Linci. V době svého působení ve Vídni (1956–1958) studoval postgraduálně teologii a dosáhl doktorátu v oboru morální teologie. Od roku 1968 až do konce svého života byl duchovním správcem Čechů a Slováků v Horním Rakousku. Docházel také do řady uprchlických táborů (Bad Ischl, Bad Kreuzen, Traunkirchen, Gallspach, Traiskirchen). Kromě toho vyučoval náboženství na základních a zvláštních školách. Věnoval pozornost zejména mladým utečencům z východního bloku. V devadesátých letech nějakou dobu externě vyučoval na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

V posledních letech života se zhoršovaly jeho potíže s cukrovkou a chorobou srdce. Otec Josef měl vždy velkou radost, když se setkal s českými spolubratry. Zemřel v salesiánské komunitě ve věku 75 let na selhání srdce a je pohřben mezi ostatními spolubratry na hřbitově sv. Barbory v Linci.

ALOIS FRYDRYCH

KNĚZ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 26. 5. 1922, Poruba u Hustopečí nad Bečvou
První sliby: 24. 12. 1957, Křímov
Vysvěcen: tajně 28. 10. 1962 biskupem Trochtem v Praze
☩ Zemřel: 5. 12. 2007, Ostrava

V roce 1966 se Aloisovi podařilo přejít ilegálně do Rakouska, kde se ve Vídni hlásil u salesiánů. Po dohodě s ředitelem komunity a s P. Valeriánem bylo rozhodnuto, že půjde do **Německa**, protože umí německy. V zahraničí už zůstal. Po doplnění studia (tři semestry teologie) pracoval mezi mládeží, během prázdnin vypomáhal na dětských táborech.

Od roku 1980 působil v poutním domě Velehrad v **Římě** v expedici české náboženské literatury. Potom přešel do střediska Velehrad v San Martino di Casies v italských Dolomitech, kde působil v letech 1984–2005.

*Poutní dům
Velehrad
v ŘÍMĚ.*

VOJTĚCH HRUBÝ

KNĚŽ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 23. 4. 1924, Rozstání u Blanska
První sliby: 16. 8. 1948, Hodoňovice
Vysvěcen: 29. 6. 1956, Messina (Itálie)
☒ Zemřel: 3. 2. 2010, Řím (Itálie)

6. července 1952 se Vojtěchovi podařilo ilegálně odejít do zahraničí: přes Rakousko do Itálie. V letech 1952–1956 absolvoval teologická studia na Teologickém institutu San Tommaso v Messině na Sicílii. Prázdniny strávil na asistenci v tamní noviciátní komunitě San Giorgio. 29. června 1956 byl společně s dalšími českými salesiány, Ladislavem Dittrichem a Janem Homolou vysvěcen v Messině na kněze.

V letech 1956–1958 absolvoval studia na Vyšším pedagogickém institutu salesiánů v Turíně, která zakončil licenciátem. V letech 1958–1959 působil v **Římě** v komunitě Sacro Cuore a v letech 1959–1966 pracoval pro Papežskou salesiánskou univerzitu (Pontificio Ateneo Salesiano). 1958–1960 byl sekretářem časopisu *Orientamenti Pedagogici* a v letech 1960–1964 se angažoval v univerzitním nakladatelství PAS-Verlag Curych a v Salesiánské univerzitní knihovně (LAS – Libreria Ateneo Salesiana).

OLDŘICH PŘEROVSKÝ

KNĚŽ | EMIGRANT V ITÁLII

Narozen: 26. 6. 1924, Ostrava
První sliby: 16. 8. 1941, Ořechov
Vysvěcen: 2. 7. 1950, Turín (Itálie)
☩ Zemřel: 27. 9. 2013, Řím (Itálie)

Roku 1946 poslal P. Ignác Stuchlý po dohodě s představenými Oldřicha studovat teologii do Turína na Papežskou Salesiánskou Univerzitu s úmyslem, že teologii po svém návratu bude učit v Oseku u Duchcova. Studoval tedy čtyři roky na Crocettě a tam ho také zastihla zpráva o komunistickém převratu v Československu. Spolu s ostatními salesiány v zahraničí byl dokonce zbaven československého občanství. Kněžské svěcení přijal Oldřich v Turíně 2. července 1950. Když se s českými spolubratry chtěli vrátit domů, Don Ricaldone jim řekl, že zůstanou v **Římě**. P. Oldřich tedy pokračoval ve studiu dějin církve na Papežské univerzitě Gregoriáně, kde získal doktorát.

Od roku 1953 začal vyučovat církevní dějiny, nejprve v teologickém studentátu v Bollengu, kde bylo v té době 120 kleriků, od roku 1956 na Papežské salesiánské univerzitě. V roce 1983 uposlechl žádosti představených, aby přešel z fakulty teologie na fakultu kanonického práva a aby vedl katedru dějin kanonického práva. Na podnět salesiána kardinála Alfonse Sticklera se kromě vyučování věnoval výzkumu. Výrazným výsledkem jeho bádání bylo vydání tří silných svazků z řady *Studia Gratiana* roku 1976, za což se mu dostalo významného uznání. Po politické změně v roce 1989 začal každoročně navštěvovat Českou republiku. V roce 1994 se stal emeritním profesorem a o několik let později se stáhl na odpočinek.

BLAŽEJ MÜLLER

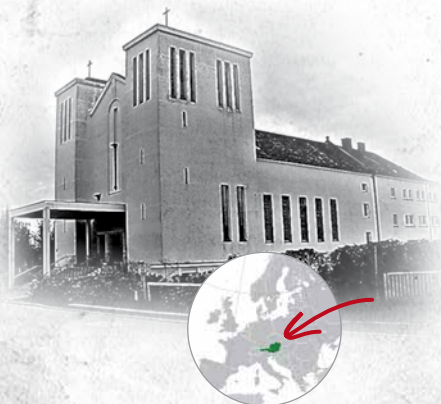
KNĚŽ | EMIGRANT V RAKOUSKU

Narozen: 26. 3. 1929, Olomouc-Hodolany
První sliby: 16. 8. 1948, Hodoňovice
Vysvěcen: 23. 3. 1963, Monteortone (Itálie)
☒ Zemřel: 11. 11. 2014, Prostějov

Blažej odmaturoval v roce 1955 a krátce nato emigroval do Itálie. V Monteortone u Padovy vystudoval teologii a v březnu 1963 byl vysvěcen na kněze. V letech 1965–1966 působil v Raymondville v Texasu v USA. Od roku 1968 působil ve **Vídni** v pastorači českých emigrantů v Rakousku. V roce 1969 začal pracovat ve fondu na pomoc uprchlíkům, později se stal ředitelem českého oddělení mezinárodní katolické charity ve Vídni. Během svého pobytu se setkával jak s československými emigranty, tak s lidmi, kteří dostali povolení ke krátkodobému vycestování do zahraničí (např. s kapitulním vikářem ze Zlína P. Bernardem Přerovským). 31. srpna 1978 byl jmenován čestným kanovníkem Kolegiátní kapituly u sv. Mořice v Kroměříži.

V letech 1980–1990 pracoval jako vedoucí česko-moravského oddělení u Evropského pomocného fondu. V letech 1990–1993 působil jako rektor českého kostela na Rennwegu ve Vídni.

*Kostel Dona Boska
v LINCI v Rakousku,
postavený v letech
1927–28.*

« PŘÍLOHY »

DROBNÉ ZMÍNKY O DALŠÍCH MISIONÁŘÍCH

FRANTIŠEK ČERNÍK | KNĚZ

Z fryštácké kroniky víme, že P. František Černík přijel do Fryštáku z Peru v roce 1937 a zůstal tam do 25. září 1941, kdy „ráno kolem desáté hodiny pan inspektor přečetl v přítomnosti ředitele P. Mrtvého a prefekta P. Navrátila Pateru Černíkovi, že je suspendován a exkomunikován a udělil mu lhůtu jednoho týdne na vystěhování.“ Pravděpodobně jde o stejného člověka, o kterém víme, že ve školním roce 1924/25 nastupoval do Perosy Argentiny již jako vyučený horník, šel na misie a pak do Fryštáku. Co bylo důvodem jeho suspendace a exkomunikace nám není známo (srv. *Životopisné paměti P. Ignáce Stuchlého*, 1. díl, s. 88).

PETR HODES | KNĚZ

Původem z Mutěnic u Hodonína, odjel na misie do Brazílie.

BEDŘICH CHALUPA | KOADJUTOR

Narodil se 14. 11. 1909 v Pěňčicích u Přerova, patřil do skupiny prvních chovanců v italské Perose Argentině (1924/25). Noviciát absolvoval ve Villa Moglia u Chieri a pak tři roky pracoval ve Fryštáku jako šatnář. Podal žádost odjet na misie a byl poslán do Peru, kde pracoval jako misionář téměř dvacet let. 16. října 1951 byl propuštěn z kongregace (srv. *Malé Stádce*, s. 160).

EMANUEL KAŠÍK | KOADJUTOR

Původem z Kyjova u Bohdalova, odjel do Španělska.

KODÝTEK

Ve školním roce 1923–24 se sextán akademického gymnázia Kodýtek spolu se třemi chlapci z Moravy (Josef Lepařík, Václav Vrtaník, Štěpán Trochta) připojil ke slovenským chlapcům ve Foglizzu, kteří tam měli přípravnou třídu. Víme pouze, že Kodýtek „pak odjel do Číny, ale vrátil se a zmizel.“ (srv. *Životopisné paměti P. Ignáce Stuchlého*, 1. díl, s. 78).

ANTONÍN KOVÁŘ | KNĚZ

Původem ze Šternberka, odjel na misie do Salvadoru. Figuruje v seznamu deseti chovanců v italské Perose Argentině, kteří byli 12. 7. 1926 přijati do noviciátu (srv. *Životopisné paměti P. Ignáce Stuchlého*, 1. díl, s. 143).

FERDINAND MACHÁŇ | KNĚZ

Jmenován v seznamu deseti chlapců, kteří se v Perose v létě roku 1926 přihlásili do noviciátu (*Životopisné paměti*, 1. díl, s. 143). Jedná-li se o stejnou osobu, pak víme, že roku 1936 přišel P. Macháň z Turína do československé inspektorie, protože „byl do té doby členem portugalské inspektorie, ale rozhodl se vrátit do vlasti.“ (srv. *Životopisné paměti P. Ignáce Stuchlého*, 3. díl, s. 60). Je možné, že jde stále o téhož člověka, kterého zmiňuje koadjutor Stanislav Bilík, když vyjmenovává členy první komunity v Perose. Je zde však uvedeno jméno František Machán (*Malé stádce*, s. 143).

JINDŘICH PEŠEK | KNĚZ

Původem z Kameniček, odjel na misie do Ekvádoru, kde působil od roku 1935 do roku 1938. V Perose Argentíně vstoupil 2. 12. 1927 do Družiny Panny Marie. Po dokončení teologických studií a vysvěcení se roku 1942 vrátil do vlasti, po válce působil ve Fryštáku. V šedesátých letech se stal biskupem skryté (podzemní) církve vedené tajným biskupem Felixem Davidkem.

ANTONÍN REMEŠ | KNĚZ

Původem z Ohnišova u Dobrušky, odjel na misie do Salvadoru. Figuruje v seznamu prvních chovanců v Perose Argentíně (1924/25). Dne 27. července 1927 odjíždí spolu s dalšími na duchovní cvičení na Valalice a 5. srpna nastupuje do noviciátu.

JAN TOMEŠ | KNĚZ

Původem z Kuželova u Velké nad Veličkou, odjel na misie do Brazílie.

*Bazilika Panny Marie
Pomocnice,
Valdocco v TURÍNĚ,
Itálie.*

1. PERU	P. FRANTIŠEK Daněk	4. ARGENTINA	P. PRECLÍK Jeroným	9. KOLUMBIE	P. FRÝDECKÝ Václav
P. SEMELA Josef		P. BUREŠ Jan		10. SALVÁDOR	
P. ŠAFAŘÍK Josef		koad. STEJSKAL Bohumil		P. DOLEŽAL Josef	
P. SOUKUP Jaroslav		5. INDIE		11. KUBA	
P. MAREK Cyril		P. ONDRÁŠEK Vladimír		kl. JANOVSKÝ Ignác	
2. BRAZÍLIE		P. MED Jan		12. EKVÁDOR	
kl. ALBRECHT Viktor		6. ČÍNA/HONKONG		koad. JANDA Vincenc	
P. ŠÍŠKA Josef		koad. KALA Josef		13. DOMINIKÁNSKÁ REPUBLIKA	
P. PUCHOLT Kamil		koad. KOWALA Eduard		s. JANÁKOVÁ Františka (předtím také Kuba)	
P. SCHNEIDER Josef		7. USA			
s. HOLÍBKOVÁ Anežka		koad. ŠUTA František (předtím také Jugoslávie a Itálie)			
3. ITÁLIE		P. VYORAL Alois (předtím také Mexiko)			
P. VAŠINA Miroslav		8. CHILE			
P. HRONEK Miloslav		P. TRNČÁK Vojtěch			
P. POLÁČEK Jaroslav (později také Rusko)					

MAPA – KDE PŮSOBILI SALESIÁNSTÍ MISIONÁŘI

MAPA – KDE PŮSOBILI SALESIÁNSTÍ EMIGRANTI

ZEMŘELÍ MISSIONÁŘI A EMIGRANTI PODLE ABECEDY

ALBRECHT Viktor (1904–1934)	7
BUREŠ Jan (1904–1972)	13
ČERNÍK František	47
DANĚK František (1908–1980)	17
DITTRICH Ladislav (1929–1997)	39
DOLEŽAL st., Václav (1907–1973)	14
FRÝDECKÝ Václav (1922–1989)	22
FRYDRYCH Josef (1922–2017)	43
HODES Petr	47
HOLÍBKOVÁ Anežka (1908–1990)	24
HOMOLA Jan (1931–2000)	40
HRONEK Miloslav (1919–1977)	15
HRUBÝ Vojtěch (1924–2010)	44
CHALUPA Bedřich	47
JANÁKOVÁ Františka (1917–2007)	32
JANDA Vincenc (1908–1982)	19
JANOVSKÝ Ignác (1915–1942)	8
KALA Josef (1917–1992)	26
KAŠÍK Emanuel	48
KODÝTEK	48
KOVÁŘ Antonín	48
KOWALA Eduard (1926–2017)	34
KRČMÁŘ Karel (1912–1977)	36
MACHÁŇ Ferdinand	48
MAREK Cyril (1913–1992)	25

MED Jan (1916–2011)	33
MÜLLER Blažej (1929–2014)	46
ONDŘÁŠEK Vladimír (1918–1977)	16
PEŠEK Jindřich	49
POLÁČEK Jaroslav (1928–1994)	27
PRECLÍK Jeroným (1872–1945)	9
PŘEROVSKÝ Oldřich (1924–2013)	45
PUCHOLT Kamil (1899–1971)	11
REMEŠ Antonín	49
SEMELA Josef (1902–1981)	18
SCHNEIDER Josef (1902–1984)	20
SOUKUP Jaroslav (1902–1989)	23
STEJSKAL Bohumil (1911–1999)	31
ŠAFAŘÍK Josef (1906–1987)	21
ŠIMČÍK Josef (1927–2002)	41
ŠIŠKA Josef (1886–1969)	10
ŠUTA František (1909–1996)	28
TATÁK Vítězslav (1922–1955)	38
TOMEŠ Jan	49
TRNČÁK Vojtěch (1915–1999)	30
VALERIÁN Josef (1927–2003)	42
VAŠINA Miroslav (1929–1971)	12
VYORAL Alois (1920–1998)	29
ZMRZLÍK Alois (1912–1992)	37

ZDROJ: Vladimír Kopřiva (ed.) – Malé stádce • Životopisné paměti
P. I. Stuchlého • Stručný salesiánský nekrolog (1924–2008) • archivy
salesiánských provincií (CEP, PER) • John Med – All You Hills
• Centrální archiv salesiánské kongregace • Creative Commons

www.sadba.org | www.sdb.cz